



# Εισαγωγή στην Καινή Διαθήκη.

Ενότητα **11**: Η Αποκάλυψη.

Αικατερίνη Τσαλαμπούνη.

Τμήμα Ποιμαντικής και Κοινωνικής Θεολογίας.



Ευρωπαϊκή Ένωση  
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο



ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ  
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης



ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

# Άδειες Χρήσης

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό υπόκειται σε άδειες χρήσης Creative Commons.
- Για εκπαιδευτικό υλικό, όπως εικόνες, που υπόκειται σε άλλου τύπου άδειας χρήσης, η άδεια χρήσης αναφέρεται ρητώς.



# Χρηματοδότηση

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό έχει αναπτυχθεί στα πλαίσια του εκπαιδευτικού έργου του διδάσκοντα.
- Το έργο «Ανοικτά Ακαδημαϊκά Μαθήματα στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης» έχει χρηματοδοτήσει μόνο τη αναδιαμόρφωση του εκπαιδευτικού υλικού.
- Το έργο υλοποιείται στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και από εθνικούς πόρους.





# Η Αποκάλυψη.



Ευρωπαϊκή Ένωση  
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο



ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ  
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης



ΕΣΠΑ  
2007-2013  
πρόγραμμα για την ανάπτυξη  
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

# Ο συγγραφέας με βάση το κείμενο.

- «δοῦλος Ἰωάννης» (Αποκ 1,1).
- Απευθύνεται με αυθεντία στις κοινότητες της Μ. Ασίας (Αποκ 1,4).
- Κατανοεί τον εαυτό του ως προφήτη -> το κήρυγμά του χαρακτηρίζεται ως προφητεία (Αποκ 1,3).
- Πιθανόν είναι γνωστός στις κοινότητες που απευθύνει τις επιστολές.
- Η γλώσσα του παραπέμπει σε Ιουδαιοχριστιανό από την περιοχή της Συρίας / Παλαιστίνης.
- Έφυγε από την Παλαιστίνη κατά τον Ιουδαϊκό Πόλεμο.

# Ο συγγραφέας στην εκκλησιαστική παράδοση.

- Ιουστίνος (Διάλ 81,4): ο Ιωάννης – ο γιος του Ζεβεδαίου.
- Ειρηναίος (Κατά Αιρέσεων 2.22.5): ο Ιωάννης συγγραφέας της Αποκ και του ευαγγελίου.
- Γύρω στα 200: δε γίνεται δεκτή από τον Διονύσιο τον Αλεξανδρέα (Ευσέβιος, Εκκλ Ιστ 7,25).

# Η σχέση με τα άλλα ιωάννεια κείμενα.

- Μόνο στην Αποκ εμφανίζεται το όνομα Ιωάννης
- Κοινά θέματα με το ευαγγέλιο:
  - ο συμβολισμός του ύδατος ζωής.
  - Ο Ιησούς Χριστός ως λόγος του Θεού.
  - Ο Ιησούς Χριστός ως αρνίον.
  - Το θέμα της νίκης.
  - Το μοτίβο της μαρτυρίας.
  - Σημαντικές όμως διαφορές στην χριστολογία, εκκλησιολογία και εσχατολογία.
  - Διαφορετικό ύφος γλώσσας.

# Αποδέκτες της Αποκάλυψης.

- Κοινότητες της Μ. Ασίας.
  - Κυρίως της παύλεια παράδοσης.
  - Κυρίως πρώην εθνικοί.
  - Λίγοι ιουδαιοχριστιανοί.
  - Η κοινωνική τους κατάσταση -> μετά την εποχή του Παύλου.
  - Αντιμετωπίζουν εσωτερικούς και εξωτερικούς κινδύνους.
  - Βασικό θέμα η λατρεία του αυτοκράτορα.



# Περιεχόμενο / Δομή.

- 1,1-3 Εισαγωγή.
- 1,4-8 Επιστολική εισαγωγή.
- 1,9-20 Το όραμα της κλήσης.
- 2,1-3,22 Οι επτά επιστολές.
- 4,1-5,14 Το όραμα του θρόνου.
- 6,1-8,1 Οι επτά σφραγίδες.
- 8,2-11,19 Οι επτά σάλπιγγες.
- 12-13 Ο αντίπαλος του Θεού.
- 14 Το αρνίο.
- 15-16 Οι επτά φιάλες.
- 17-19 Η πόρνη της Βαβυλώνας.
- 19-22 Τελικά οράματα και κατακλείδα.

# Η ενότητα του βιβλίου.

- Διαφορά μεταξύ Αποκ 2-3 και 4-22.
- Επεξεργασία μίας παλαιότερης ιουδαϊκής αποκάλυψης;
- Συνδυασμός διαφορετικών αποσπασμάτων;
- Το κείμενο διατηρεί την ενότητά του μέσα από την επεξεργασία από έναν συντάκτη.

# Οι πηγές της Αποκάλυψης.

- Παλαιά Διαθήκη (Ιεζ, Ιερ, Ησ, Δανιήλ, Ψα).
- Η λειτουργική παράδοση (δοξολογίες, τρισάγιος ύμνος, αίνои).

# Κεντρικές Θεολογικές ιδέες.

- Αποκαλυπτική σκέψη.
- Ο Θεός ως κύριος της ιστορίας.
- Κεντρική θέση καταλαμβάνει η θυσία του Ιησού ως το σωτηριώδες έργο του Θεού.
- Με τη θυσία του Αρνίου οι χριστιανοί ήδη μετέχουν στη βασιλεία του Θεού.
- Απομάκρυνση από τις ειδωλολατρικές συνήθειες.

# Χρόνος συγγραφής.

- Πιθανές εκδοχές:
  - Εποχή του Νέρωνα.
  - Εποχή του Δομιτιανού.
  - Μέσα στον 2<sup>ο</sup> αι.
- Το κείμενο αντικατοπτρίζει μία ταραγμένη περίοδο.

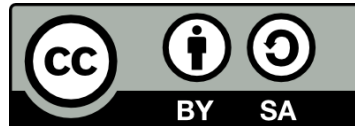
# Σημείωμα Αναφοράς

Copyright Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, Αικατερίνη Τσαλαμπούνη. «Εισαγωγή στην Καινή Διαθήκη. Η Αποκάλυψη». Έκδοση: 1.0. Θεσσαλονίκη 2014. Διαθέσιμο από τη δικτυακή διεύθυνση: <http://eclass.auth.gr/courses/OCRS377/>.



# Σημείωμα Αδειοδότησης

Το παρόν υλικό διατίθεται με τους όρους της άδειας χρήσης Creative Commons Αναφορά - Παρόμοια Διανομή [1] ή μεταγενέστερη, Διεθνής Έκδοση. Εξαιρούνται τα αυτοτελή έργα τρίτων π.χ. φωτογραφίες, διαγράμματα κ.λ.π., τα οποία εμπεριέχονται σε αυτό και τα οποία αναφέρονται μαζί με τους όρους χρήσης τους στο «Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων».



Ο δικαιούχος μπορεί να παρέχει στον αδειοδόχο ξεχωριστή άδεια να χρησιμοποιεί το έργο για εμπορική χρήση, εφόσον αυτό του ζητηθεί.

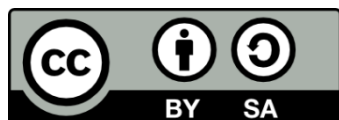
[1] <http://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/>





# Τέλος ενότητας

Επεξεργασία: Δημοσθένης Κακλαμάνος.  
Θεσσαλονίκη, 9.6.2015.



Ευρωπαϊκή Ένωση  
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο



ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ  
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης



ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ





ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ  
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ  
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

---

# Σημειώματα

# Διατήρηση Σημειωμάτων

Οποιαδήποτε αναπαραγωγή ή διασκευή του υλικού θα πρέπει να συμπεριλαμβάνει:

- το Σημείωμα Αναφοράς
- το Σημείωμα Αδειοδότησης
- τη δήλωση Διατήρησης Σημειωμάτων
- το Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων (εφόσον υπάρχει)

μαζί με τους συνοδευόμενους υπερσυνδέσμους.

